НАУКОВИЙ ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

78

Київ - 2004

Національний аграрний університет.
Науковий вісник Національного аграрного університету / Редкол.: Д.О.Мельничук (відп.ред.) та ін. - К., - **Вип.78. - 2004. - 254 с.**

В збірник включено статті з сучасних проблем фізіології тварин, а також з питань ветеринарного обслуговування домашніх тварин. Висвітлено актуальні питання діагностики, профілактики та лікування хвороб тварин, оцінки якості і безпеки сільськогосподарської продукції та перспективи їх вирішення. Збрник присвячений 85-річчю Заслуженого працівника народної освіти України доктора біологічних наук, професора Науменка Володимира Васильовича.

Зібрник виданий за сприяння Асоціації спеціалістів ветеринарної медицини України.

Редакційна колегія: Д.О.Мельничук (відповідальний редактор), І.І.Ібатуллін (заступник відповідального редактора), А.В.Витриховська (відповідальний секретар), Н.М.Антрапцева, О.Ю.Барабаш, Г.О.Богданов, А.І.Бойко, В.М.Булгаков, І.С.Волощук, Д.Г.Войтюк, В.П.Галушко, М.М.Городній, В.П.Ґудзь, І.М.Гудков, А.І.Дьомін, В.О.Дубровін, М.Ю.Євтушенко, М.О.Захаренко, М.В.Зубець, М.М.Ільчук, В.В.Козирський, П.В.Кондратенко, В.А.Копілевич, М.М.Кирик, М.О.Корчемний, П.П.Лайко, П.І.Лакида, П.Г.Лузан, В.Й.Любецький, А.Й.Мазуркевич, І.І.Мартиненко, І.І.Мельник, В.І.Мішин, П.М.Олійник, В.В.Підліснюк, Ю.І.Посудін, С.Ф.Пилипака, І.І.Ревенко, С.К.Рудик, П.П.Руснак, В.К.Савчук, В.К.Сидоренко, В.Г.Скибіцький, М.С.Слободяник, В.Ґ.Слюсаренко, О.О.Созінов, А.А.Строчинський, С.П.Танчик, А.М.Угнівенко, Г.О.Хмельницький, А.М.Черній, М.І.Цвіліховський, В.А.Яблонський.

Редакційна рада: М.І.Цвіліховський, В.А.Бортнічук, В.І.Любецький, А.Й.Мазуркевич, С.Д.Мельничук, С.К.Рудик, Г.О.Хмельницький, В.Т.Хомич, М.К.Потоцький.

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри фізіології тварин НАУ, кандидат ветеринарних наук, доцент В.І.Карповський.

Рекомендовано до друку Вченою радою НАУ, протокол №3 від 28.10.2004 року.

Адреса редколегії: 03041, Київ-41, вул.Героїв оборони, 15,
Національний аграрний університет,
тел.267-82-41

© Національний аграрний університет, 2004

12. Уголев А. М. Естественные технологии биологических систем. – Л.: Наука, 1987. – 316с.

Лизин, введённый методом имплантации, способствует увеличению уровня инсулина в крови телят, стимулирует процессы анаболизма, а тирозин не вызывает достоверных изменений в организме животных.

Lyzine introduced by implantation method promotes increasing blood insuline level in calves and stimulates anabolism processes, rohile Thyrozine does not result in any possible changed in animal body.

УДК 619:616.995.1-07(07)

СПЕЦІАЛЬНІ ДІАГНОСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИ ГЕЛЬМІНТОЗНІЙ ІНВАЗІЇ

С.І.ПОНОМАР, кандидат біологічних наук, Л.М.СОЛОВЙОВА, А.А.АНТІПОВ, кандидати ветеринарних наук,
Білоцерківський державний аграрний університет

Обґрунтована доцільність проведення кількісних спеціальних досліджень при оцінці гельмінтологічної ситуації, запропоновані нові стандартизовані методи.

Випадки ураження тварин гельмінтами зустрічаються досить часто, що стає причиною не тільки економічних, а й соціальних збитків. Слід також відмітити, що гельмінтозні інвазії зазвичай зустрічаються як складові змішаних інвазій, а в цілому – паразитоценозів [1]. З вигляду на зазначене, ефективна діагностика інвазійної патології займає надзвичайно важливе місце у протипаразитарних заходах і має свої особливості.

Як і за іншої патології, при визначенні етіологічного фактору відповідного гельмінтозного процесу, використовують комплексний підхід, та все ж, провідне місце при цьому відводиться спеціальним (гельмінтологічним) дослідженням.

Дотепер практиками як ветеринарної, так і гуманної медицини гельмінтологічні обстеження хворих здійснюються за умов якісних (а не кількісних) досліджень, відповідно до яких передбачається тільки виявлення (або виключення наявності) збудників. Поряд з цим, вже тривалий час існують науково обґрунтовані докази доцільності проведення кількісних гельмінтологічних досліджень [2]. Останні базуються на відомостях про те, що причиною захворювання можуть бути не виявлені гельмінти (або ж не тільки вони), оскільки для розвитку конкретного патологічного процесу обов'язковою є достатність патогенного впливу наявних паразитів, що зокрема залежить від їх кількості в макроорганізмі. З цієї причини досить часто гельмінтоносійство приймається за хворобу (гельмінтоз), або ж – при постановці діагнозу береться до уваги лише один чи тільки декілька (не всі наявні) компоненти змішаного інвазування. До того ж, при постановці діагнозу слід зважати на надзвичайне поширення паразитоценологічних асоціацій в цілому.

Своєї актуальності зазначена проблема набула ще й тому, що якісні паразитологічні дослідження не дозволяють по справжньому оцінювати

© С.І.Пономар, Л.М.Соловйова, А.А.Антіпов, 2004

ефективність проведених лікувально-профілактичних заходів, не говорячи вже про розробку надійних схем терапії, з вигляду на загрозу прояву феномену антгельмінтної резистентності [3].

До недавнього часу паразитологами-науковцями вихід з ситуації вбачався у стандартизації гельмінтологічних досліджень за існуючими, інколи застарілими, методиками. В останнє десятиліття намітилась тенденція до розробки та впровадження у виробництво спеціальних пристроїв (камер), використання яких дозволяє не тільки виявити гельмінтів на певній стадії розвитку, а і визначити об'єм інвадента у досліджуваному організмі [4].

Кафедрою паразитології і фармакології Білоцерківського державного аграрного університету (БДАУ) запропонований новий метод гельмінтокопроовоскопічних досліджень з використанням розробленої тут камери для підрахунку яєць трематод, цестод та нематод [5]. Дві складові приладу (основа та верхня пластина) виготовлені з цільного органічного скла, що забезпечує надійність пристрою щодо механічних пошкоджень та стійкості проти хімічної агресивності флотаційних розчинів. Дослідження за даною методикою не потребують використання центрифуги, як за традиційними флотаційними методами.

Камера БДАУ (її верхня пластина з нанесеною на ній міліметровою сіткою) пропонується для підрахунку личинок нематод при гельмінтокопроларвоскопії, а також дослідженнях на наявність олуланбіоптату слизової шлунка, отриманого за допомогою ендоскопа (практиками ветеринарної медицини дослідження котів та собак на олуланоз зазвичай не проводяться).

Отже навіть за умов комплексного підходу при оцінці гельмінтологічної ситуації, повноцінною та об'єктивною можна вважати діагностику, яка здійснюється за умов проведення кількісних (стандартизованих) гельмінтологічних досліджень, зокрема за зазначеними вище методичними підходами.

Список літератури

1. Пауликас В.Ю. Паразитоценоз желудочно-кишечного тракта свиней. – М.: Агропромиздат, 1990. – 80 с.

2. Зажиттєва та посмертна діагностика гельмінтозів тварин: Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / С.І. Пономар, А.А. Антіпов, Ю.Г. Артеменко та ін. – Біла Церква, 2003. – 53 с.

3. Экспериментальные модели паразитозов в биологии и медицине / Б.А. Астафьев, Л.С. Яроцкий, М.Н. Лебедева. – М.: Наука, 1989. – 279 с.

4. Мигачева Л.Д., Котельников Г.А. Методические указания по использованию устройства для подсчета яиц гельминтов при диагностике нематодозов животных // Рекомендации Госагропрома СССР по внедрению достижений науки и практики в производство. – М., 1987. – № 6. – С. 85–87.

5. Рекомендації щодо застосування камери для підрахунку яєць гельмінтів / Пономар С.І. – Біла Церква. – 2001. – 12 с.

Обоснована целесообразность проведения количественных специальных исследований при оценке гельминтологической ситуации, предложены новые стандартизированные методы.